

entuzjaści edukacji

**Nowa podstawa programowa
a
Europejski System Opisu Kształcenia
Językowego**

dr Magdalena Szpotowicz

Seminarium „Odnoszenie egzaminów językowych do Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia językowego”, IBE,
Warszawa, 27.04.2011.

Kontekst tworzenia podstawy programowej

Wstęp ESOKJ (2003: 8):

„Określenie celów kształcenia istotnych dla danej grupy uczących się i możliwych do zrealizowania w danych warunkach” jest możliwe na podstawie analizy odpowiedzi na pytania:

- Do czego uczący się będą potrzebowali nowego języka?
- Czego należy ich w związku z tym uczyć?
- Jak można ich motywować?
- Kim są uczący się (wiek, płeć, wykształcenie, środowisko, itp.)?
- Jaką wiedzę, jakie umiejętności i doświadczenie posiadają ich nauczyciele?
- Jaki dostęp mają uczący się do podręczników i innych materiałów (...), pomocy audiowizualnych, komputerów, programów komputerowych, itd.?
- Ile czasu mogą (lub chcą lub są w stanie) poświęcić na naukę?

*entuzjaści
edukacji*

*entuzjaści
edukacji*

Punkt wyjścia

ESOKJ

Definicja użycia języka i
językowej kompetencji
komunikacyjnej

Cele ogólne i
szczegółowe podstawy
programowej dla języka
obcego nowożytnego

Nadrzędny cel podstawy programowej dla języka obcego

„Za podstawowy cel kształcenia językowego przyjęto umiejętność skutecznego porozumiewania się w języku obcym, w mowie i w piśmie.”

(Podstawa Programowa z komentarzami. Języki obce, 2009: 61)

*entuzjaści
edukacji*

Trzy przejawy nawiązania

Struktura zapisu dla każdego etapu edukacji

- Wynika z definicji podejścia zadaniowego
- Wiedza, umiejętności i postawy

Język efektów uczenia się

- Sposób formułowania wskaźników biegłości językowej
- Opis tego co uczeń potrafi – czasowniki operacyjne (np. opisuje, rozpoznaje)

Poziomy biegłości a etapy edukacyjne

- etap I – integracja z edukacją wczesnoszkolną – luźne nawiązanie
- Od etapu II do IV poziomy A1 do C1

*entuzjaści
edukacji*

Podejście zadaniowe do języka

Posługiwanie się językiem, w tym także uczenie się języka, obejmuje działania podejmowane przez uczestników życia społecznego, którzy – jako osoby indywidualne – posiadają i stale rozwijają swoje **kompetencje** zarówno **ogólne**, jak i **językowe kompetencje komunikacyjne**. Posługując się tymi kompetencjami, podejmują oni określone **działania językowe**. Uwzględniając uwarunkowania i ograniczenia, wynikające z danego **kontekstu**, uruchamiają pewne procesy językowe, które pozwalają rozumieć lub tworzyć **teksty** dotyczące tematów z określonych **sfer życia**. Stosują przy tym **strategie** najbardziej odpowiednie dla wykonania danego **zadania**. Świadoma obserwacja procesów towarzyszących tym wszystkim działaniom prowadzi, na zasadzie sprzężenia zwrotnego, do wzmocnienia lub modyfikacji własnych kompetencji.

(ESOKJ, 2003: 20)

*entuzjaści
edukacji*

Językowa kompetencja komunikacyjna

„Językową kompetencję komunikacyjną tworzą następujące składniki: lingwistyczny, socjologiczny i pragmatyczny, przy czym zakłada się, że podstawą każdego z nich jest wiedza deklaratywna i proceduralna, sprawności i umiejętności.” (ESOKJ, 2003: 23)..[...] Ta trójskładnikowa językowa kompetencja komunikacyjna „przejawia się w działaniach językowych, czyli w rozumieniu i tworzeniu tekstów (działania receptywne i produktywne) i w działaniach interakcyjnych i mediacyjnych (w szczególności podczas tłumaczenia). Wszystkie te działania dotyczą tekstu w formie mówionej, pisanej lub w obydwu.” (ESOKJ, 2003: 24).

*entuzjaści
edukacji*

Działania językowe

Recepcja

- ustna (słuchanie)
- pisemna
- (czytanie)

Produkcja

- ustna (mówienie)
- pisemna (pisanie)

Interakcja

- ustna
- pisemna

Mediacja

- ustna
- pisemna

*entuzjaści
edukacji*

Strategie językowe

Recepcja

- rozpoznawanie wskazówek płynących z wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz konstruowanie znaczenia (inferring)

Produkcja

- planowanie wypowiedzi
- kompensacja
- monitorowanie i korekta wypowiedzi

Interakcja

- zabieranie głosu
- współdziałanie w interakcji
- prośba o wyjaśnienie

Mediacja

*entuzjaści
edukacji*

Treści nauczania i umiejętności – wymagania szczegółowe

entuzjaści
edukacji

Etapy edukacyjne a nawiązanie do poziomów biegłości

Szkoła podstawowa

I.klasy I-III
(integracja)

II.klasy IV-VI
(kontynuacja)

W większości wymagań
nawiązuje do A1

Gimnazjum

III.1
(kontynuacja)

W większości wymagań
nawiązuje do A2+

III.0
(początkujący)

Umiejętności językowe na
poziomie A2, ograniczony
zasób środków
językowych

Szkoły ponadgimnazjalne

IV.2
(dwujęzyczne)

W większości poziom C1
(z elementami C2)

IV.1
(matura podstawowa
i rozszerzona)

Podstawowy- B1, B1+
rozszerzony - B2, B2+

IV.0
(początkujący)

W większości A2+
(zakres środków
językowych typowy dla
A2, umiejętności
częściowo B1)

entuzja
eduka

entuzjaści edukacji

„Badanie jakości i efektywności edukacji oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Instytut Badań Edukacyjnych

ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa

tel.: (22) 241 71 00, e-mail: ibe@ibe.edu.pl